

Geoparky – prirodzená cesta vpred

Na malajskom ostrove Langkawi sa v apríli t. r. konala v poradí už 4. medzinárodná konferencia UNESCO o geoparkoch. Miesto konania konferencie nebolo zvolené náhodne. Geopark Langkawi je prvým globálnym geoparkom v juho-východnej Ázii s najkompletnejšou geologickou históriou pruvohôr.

Konferencie sa zúčastnilo 423 delegátov z 27 krajín sveta, zastupujúcich 66 členov Globálnej siete geoparkov, ktorá funguje pod patronátom UNESCO a ďalších, do siete zatiaľ

geoparkov, možnosti marketingu geoparkov v rozvojových krajinách. Hostitelia okrem troch dní plných prednášok a prezentácií pripravili pre účastníkov, ako aj pre širokú verejnosť, bohatý odborný aj kultúrno-spoločenský program.

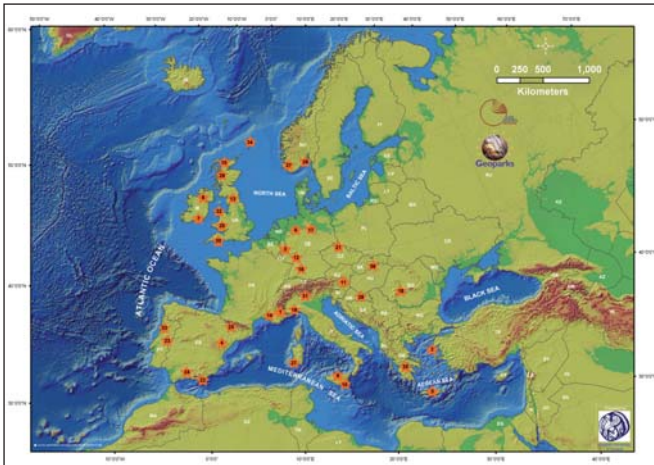
Súčasnou konferencie bola aj milá slávnosť – prijímanie nových členov do globálnej siete – celkom 11 geoparkov z Grécka, Talianska, Nórska, Portugalska, Veľkej Británie, Japonska, Číny a, samozrejme, prvý cezhraničný geopark na svete – slovensko-maďarský Novohrad – Nógrád geopark (pozri s. 3). Najväčšou sprievodnou akciou bol veľtrh geoparkov. Bola to výborná príležitosť pre širokú verejnosť zoznámiť sa na malom mieste s geologickými pozoruhodnosťami z rôznych kútov sveta, nadviazať nové kontakty a vymeniť si skúsenosti.

Konferencia trvala celkom päť dní, pričom tri dni boli venované vystúpeniam a príspevkom a dva dni boli „outdoorové“ – účastníci konferencie si mohli vybrať z ponuky niekoľkých tipov výletov po ostrove, zameraných nielen na geológiu, ale aj históriu a tradície,

uvítanie v škole a zaujímavý kultúrny a odborný program, ktorý pripravili žiaci – „geoparkári“, múzeum ryže s reálnymi ukázkami pestovania a spracovania ryže, s degustáciou všakovakých ryžových dobrôt, spoznávanie nespočetných malajských mýtov a legend, hudba a tanca plných farebnosti, muzikálnosti, najrôznejších hudobných nástrojov a i.

Celou konferenciou sa niesol duch priateľstva – Malajci boli veľmi dobrými hosťami, je to veľmi srdečný a otvorený národ. Pripravili pre účastníkov konferencie bohatú nádielku nielen odborného programu, ale dokázali priblížiť svoju krajinu, predstaviť svoj geopark, kultúru, gastronómiu. Na záver konferencie prijali účastníci deklaráciu a bolo oznámené miesto konania 5. globálnej konferencie o geoparkoch v roku 2012, ktorým bude japonský geopark Unzen na ostrove Kjúšú.

Perličku na záver pripravila sama Matka príroda – od radosti, že ďalšia konferencia sa bude konať v oblasti aktívneho vulkánu, začala cez islandskú sopku Eyjafjallajökull chrliť sopečný popol, ktorý väčšine európskych účastníkov skomplikoval návrat domov. Ja osobne som uviazla na tri dni v Singapure a jeho supermodernom a obrovskom letisku Changi. Ale to je už iný príbeh...

Mapka Európskej siete geoparkov

nezaradených území. Konferencia sa konala v obrovskom prístavnom hoteli Awana na najjužnejšom bode hlavného ostrova Pulau Langkawi. Konferencii venovala pozornosť celá Malajzia, prevzala nad ňou patronát kráľovská rodina. Konferenciu otvorila jej výsosť Tunku Panglima Besar Dato Seri Tunku Puteri Intan Safinaz binti KeBawah Duli Yang Maha Mulia Tuanku Sultan Abdul Halim Muadzam Shah, skrátene princezná štátu Kedah. Bolo to trochu úsmevné, keď moderátorka mala niekoľkokrát po sebe prečítať všetky mená jej kráľovskej výsosti.

Rokovanie konferencie prebiehalo v sekciách: Komunikujeme o geologickom dedičstve, Účasť zodpovedných, Riadenie a sieťovanie, Geoturizmus a geoparky, Geopark a trvalo udržateľný rozvoj a Nové a aspirujúce geoparky. Celkom odznelo 10 kľúčových prednášok a 113 príspevkov z existujúcich, ale aj aspirujúcich geoparkov z celého sveta. V podvečerných hodinách sa konali workshopy, v ktorých sa riešili témy, ako spôsoby prezentácie geologického dedičstva, riadenie

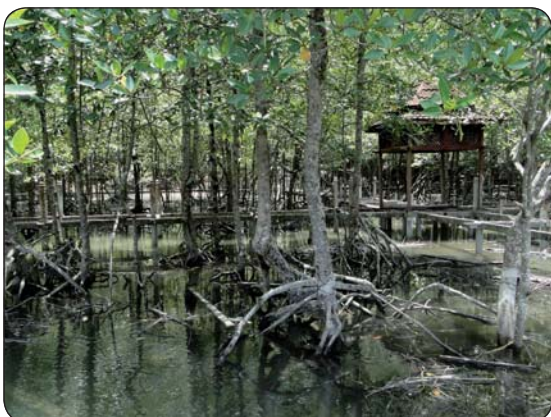
školsťvo, poľnohospodárstvo.

Mne sa podarilo navštíviť dva tzv. geolesoparky Dayang Bunting a Kilim, mauzóleum ikony ostrova Mahsuri, školu geoparku, Centrum výroby ľudovoumeleckých výrobkov, ryžové múzeum, typickú rybársku dedinu zasiahnutú v roku 2004 cunami. Z množstva zážitkov spomeniem len niektoré: tzv. Island hopping alebo plavenie sa a „preskakovanie“ z ostrova na ostrov, šnorchlovanie pri koralových ostrovoch, plavenie sa cez mangrové porasty a pozorovanie zvierat (opice, hady, varany, kane a orly, netopiere, rôzne druhy vtáctva) v ich prirodzenom prostredí, sadenie mangrovníka do bahna (krátky výhonok s púčikom, nazývaný propagulum, má dômyselnú konštrukcia a po páde zo stromu do bahna dokáže okamžite zakoreniť), kŕmenie orlov či útok hladných opíc na naše ruksaky, kúpanie sa v sladkovodnom jazere na Ostrove tehotnej dievčiny, prvky turistickej infraštruktúry a jednotná prezentácia lokalít formou prehľadných a zrozumiteľných panelov, pozorovanie života miestnych rybárov, ako aj snahy o začlenenie žien rybárov do aktívnych ekonomických aktivít, priam kráľovské

Veľtrh geoparkov sa konal na pobrežnej promenáde kongresového hotela

Geopark Langkawi – prvý geopark v Juhovýchodnej Ázii

V spleti mangrových koreňov

Ostrov Langkawi je archipelág pozostávajúci z 99 tropických ostrovov v severozápadnej časti Malajského polostrova (štát Kedah). Ostrov je pomenovaný po orloch („lang“ je skratkou slova helang – orol, „kawi“ znamená červenasto hnedý), ktoré sú symbolom tohto ostrova a medzi obľúbené turistické atrakcie patrí práve kŕmenie orlov. Langkawi je exotickou dovolenkou destináciou, ktorá ponúka popri kvalitnom ubytovaní a výhodnej polohe miesta s pradávnymi dažďovými pralesmi, s vápencovými a krasovými geologickými formáciami, jaskyne so skvostnými stalagmitmi a stalaktitmi, alebo nádherné pieskové pláže omývané priehľadným morom plným podmorského života. Rozvoj

ostrova začal v roku 1987, keď bol vyhlásený za turisticky významnú destináciu a bol mu udelený štatút bezcolnéj zóny. Vznik geoparku Langkawi vládou štátu Kedah v máji roku 2006 a vstup do Globálnej siete geoparkov v júni 2007 boli významnými medzníkmi v ochrane geologického dedičstva, ako aj využívaní úžasného prírodného potenciálu v cestovnom ruchu.

Z pohľadu geológie história ostrova začína v prvohorách, kedy bol ostrov súčasťou superkontinentu Gondwana, od ktorého sa odtrhol počas raného permu tzv. pevninský blok Sibumasu a nárazom na Indočínsky blok East Malaya vyformoval v čase neskorého triasu pevninu juhovýchodnej Ázie. Vo všeobecnosti sa horniny ostrova dajú rozdeliť do 4 súvrství usadeninových hornín a jedného granitového súvrstvia. Z geologického hľadiska